

PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA ĐOÀN THANH NIÊN TRONG BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG

Trần Hải Hà
Học viện Cán bộ Thành phố Hồ Chí Minh

Tóm tắt: Bài viết nghiên cứu vai trò của Đoàn thanh niên trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Với vai trò là lực lượng xung kích trên các lĩnh vực, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh đã và đang tích cực triển khai thực hiện nhiệm vụ đấu tranh, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng với nhiều giải pháp sáng tạo, đồng bộ, hiệu quả. Song, vai trò của Đoàn Thanh niên vẫn chưa được phát huy hiệu quả cao nhất trong công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Bài viết cũng đề xuất một số giải pháp phát huy vai trò của Đoàn thanh niên trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay.

Từ khóa: Đoàn Thanh niên; thành phố Hồ Chí Minh; bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

PROMOTING THE ROLE OF THE YOUTH UNION IN PROTECTING THE PARTY'S IDEOLOGICAL FOUNDATION

Tran Hai Ha
Ho Chi Minh City Cadre Academy

Abstract: The article researches the role of the Youth Union in protecting the Party's ideological foundation. As a shock force in all fields, the Ho Chi Minh Communist Youth Union has been actively implementing the task of fighting and protecting the Party's ideological foundation with many creative, synchronous and effective solutions. However, the role of the Youth Union has not yet been promoted to the highest efficiency in protecting the Party's ideological foundation. The article also proposes a number of solutions to promote the role of the Youth Union in protecting the ideological foundation of the Party today.

Keywords: Youth Union; Ho Chi Minh City; protecting the ideological foundation of the Party.

Nhận bài: 20/01/2025

Phản biện: 28/02/2025

Duyệt đăng: 05/3/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch được Đảng ta xác định là nội dung cơ bản, hệ trọng, sống còn của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và cũng chính là nhiệm vụ quan trọng của toàn Đảng, toàn quân, toàn dân ta và cả hệ thống chính trị, trong đó Đoàn thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh với tư cách là đội dự bị tin cậy của Đảng, việc bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng là một trong những nội dung cơ bản, nhiệm vụ quan trọng hàng đầu, là công việc tự giác, thường xuyên của tổ chức Đoàn. Trong thời gian qua, Đoàn Thanh niên đã rất tích cực trong việc triển khai các hoạt động góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, song công tác này vẫn còn những hạn chế. Chính vì vậy, nghiên cứu và đề xuất các giải pháp nhằm tiếp tục phát huy vai trò của Đoàn Thanh niên trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là yêu cầu cần thiết hiện nay.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Vai trò của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Trong thời đại hội nhập ngày nay, công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là nhiệm vụ vô cùng quan trọng và cấp bách, đòi hỏi sự vào cuộc của

toàn Đảng, toàn dân. Trong đó, Đoàn Thanh niên, đội dự bị tin cậy, cánh tay phải đắc lực của Đảng, chính là lực lượng đóng vai trò chủ chốt trong việc giúp thanh niên rèn luyện, thấm nhuần tư tưởng và thực hiện đúng chủ trương, đường lối của Đảng. Có thể thấy, vai trò chính yếu của Đoàn Thanh niên là cầu nối giữa Đảng và đoàn viên, thanh niên, từ đó đem đến nhiều thông tin cũng như thực hiện công tác tư tưởng cho thế hệ trẻ đang phấn đấu đứng vào hàng ngũ của Đảng. Với tư cách là “đội dự bị tin cậy của Đảng, thường xuyên bổ sung lực lượng trẻ cho Đảng, kế tục sự nghiệp cách mạng vẻ vang của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh”, việc bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác có hiệu quả các quan điểm sai trái, thù địch là nội dung cơ bản, là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu, là công việc tự giác, thường xuyên của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.

2.2. Thực trạng tham gia bảo vệ nền tảng tư tưởng của tổ chức Đoàn Thanh niên

Thời gian qua, các tổ chức của thanh niên Việt Nam đã có nhiều hoạt động đấu tranh, phản bác quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, bảo vệ chế độ. Các cơ quan quản lý nhà nước về thanh niên đã tăng cường quản

lý và định hướng thông tin, quyết liệt chặn, lọc các thông tin xấu, độc trên internet, mạng xã hội; ngăn chặn kịp thời các chiến dịch kích động biểu tình, bạo loạn, sử dụng internet, mạng xã hội để tung tin gây mất ổn định an ninh quốc gia. Công tác tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức trong thanh niên được quan tâm với nhiều hình thức đa dạng như: các cuộc thi Olympic các môn khoa học Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; các chương trình cập nhật kiến thức, đổi mới, nâng cao chất lượng giảng dạy các môn lý luận chính trị; các chương trình thông tin, thời sự... cho thanh niên. Công tác chính trị, tư tưởng của Đảng trong các tổ chức thanh niên có nhiều đổi mới, góp phần quan trọng vào việc nâng cao nhận thức, đổi mới tư duy, thống nhất tư tưởng trên những vấn đề cơ bản của công cuộc đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tập trung tăng cường truyền tải những thông tin tích cực tới đoàn viên, thanh thiếu nhi, đặc biệt trên các nền tảng số, với phương châm “lấy cái đẹp dẹp cái xấu”. Từ năm 2018, Ban Bí thư Trung ương Đoàn phát động cuộc vận động “Mỗi ngày một tin tốt, mỗi tuần một câu chuyện đẹp” trên mạng xã hội. Qua 5 năm thực hiện, cả nước có gần 4 triệu tin tốt, câu chuyện đẹp đã được đăng tải. Bên cạnh đó, cuộc vận động “Xây dựng giá trị hình mẫu thanh niên Việt Nam thời kỳ mới” tiếp tục được đẩy mạnh với việc xây dựng, lan tỏa những giá trị cốt lõi của thanh niên theo từng địa phương, đơn vị. Các cấp bộ Đoàn, Hội, Đội làm tốt công tác phát hiện, bồi dưỡng, tuyên dương các điển hình tiên tiến. Nhiều tấm gương thanh thiếu nhi tiêu biểu trên các lĩnh vực đã được phát hiện từ cấp cơ sở; biểu dương, tôn vinh từ cấp huyện, tỉnh, đến Trung ương. Hiện nay, Đoàn, Hội, Đội đã có các hoạt động tuyên dương, khen thưởng, giải thưởng phủ khắp trong các đối tượng thanh niên. Điểm mới trong thời gian qua là đã có những hoạt động thiết thực đồng hành, hỗ trợ, tập hợp, kết nối, phát huy vai trò của các điển hình tiên tiến sau tuyên dương và vận động người nổi tiếng, người có uy tín để định hướng, giáo dục thanh thiếu nhi [3].

Ứng dụng công nghệ thông tin, mạng xã hội trong nắm bắt, định hướng tư tưởng và giáo dục thanh thiếu nhi là một trong những điểm nổi bật của tổ chức Đoàn trong thời gian qua, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Các cấp bộ Đoàn, Hội, Đội ngày càng chú trọng đẩy mạnh tập hợp, giáo dục thanh thiếu niên qua mạng xã

hội và các phương tiện truyền thông hiện đại, xác định đây là phương thức giáo dục mới, tiếp cận nhanh và hiệu quả đối với thanh thiếu niên. Đoàn, Hội, Đội các cấp đã tích cực, chủ động lập các fanpage để thông tin, tuyên truyền và kết nối hoạt động của tổ chức tới đoàn viên, thanh thiếu nhi, tạo hiệu ứng lan tỏa lớn, góp phần thực hiện công tác giáo dục.

Bên cạnh đó, công tác tuyên truyền, bảo vệ tư tưởng của Đảng cũng được tích cực thực hiện trên các nền tảng mạng xã hội. Những bài viết tuyên truyền, những chiến dịch được tổ chức nhằm đem đến thông tin chính xác, kịp thời cho đoàn viên, thanh niên. Các bài viết, các văn bản chỉ đạo được phổ biến trên các kênh thông tin chính thức của Đoàn Thanh niên và luôn nhận được sự hưởng ứng và tương tác tích cực từ các đoàn viên, thanh niên nói riêng cũng như toàn thể người dân nói chung. Tổ chức Đoàn các cấp luôn tích cực vận hành các trang cộng đồng trên mạng xã hội. Tiêu biểu là việc triển khai ứng dụng “Thanh niên Việt Nam” đã phát huy được vai trò của các phương tiện truyền thông, phát thanh, công chúng trong việc xây dựng các bản tin, bài viết tuyên truyền, nâng cao vai trò của Đoàn Thanh niên tới đoàn viên, thanh niên. Đồng thời, tổ chức Đoàn cũng tiếp tục đẩy mạnh các cuộc vận động như: “Mỗi ngày một tin tốt, mỗi tuần một câu chuyện đẹp”, “Xây dựng giá trị hình mẫu thanh niên Việt Nam thời kỳ mới” với nhiều thông tin tích cực đã được đăng tải; xây dựng, lan tỏa những giá trị cốt lõi của đoàn viên, thanh niên ở mỗi địa phương, đơn vị. Qua đó, Đoàn Thanh niên không những nâng cao nhận thức mà còn định hướng, cho đoàn viên, thanh niên xung kích, trực tiếp tham gia bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Nhìn chung, công tác đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch của các tổ chức thanh niên đã đạt được một số kết quả quan trọng, khẳng định vai trò chủ đạo của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương của Đảng trong văn hóa dân tộc; góp phần quan trọng vào những thành tựu to lớn và có ý nghĩa lịch sử của gần 40 năm đổi mới.

Tuy nhiên, vấn đề nhận thức về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong đa số thanh niên vẫn còn những bất cập, hạn chế; nhận thức về âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch chưa đầy đủ, sâu sắc. Việc đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong các tổ chức thanh niên chưa thường xuyên, liên tục, còn bị động theo tình

huống; việc cung cấp thông tin chính thống cho thanh niên chưa kịp thời, chưa đầy đủ; nhiều bài viết đấu tranh, phản bác chưa đủ sức thuyết phục về khoa học, lý luận, thiếu sức chiến đấu. Trình độ khai thác, sử dụng công nghệ thông tin của không ít tổ chức thanh niên còn bất cập, lúng túng, nhất là sử dụng công nghệ cao trong đấu tranh trên không gian mạng. Công tác giảng dạy, học tập lý luận chính trị, tổng kết thực tiễn đấu tranh, phản bác trong các tổ chức thanh niên chưa được chú trọng thường xuyên. Nội dung giáo dục, đào tạo, bồi dưỡng về mục tiêu, lý tưởng cách mạng của Đảng, chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong các tổ chức thanh niên còn chậm đổi mới, thiếu sinh động, kém hiệu quả. Chưa có bộ phận chuyên sâu trong tổ chức thanh niên có trình độ lý luận chính trị, kỹ năng, kinh nghiệm sử dụng công nghệ cao trên mạng internet để chủ động đấu tranh, phản bác bằng những hình thức, phương pháp, nội dung phù hợp. Công tác kiểm tra, xử lý kỷ luật phát ngôn của thanh niên còn bị xem nhẹ, nhiều sai phạm lớn chậm được phát hiện xử lý.

2.3. Giải pháp phát huy vai trò của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay

Trong thời gian tới, phát huy vai trò của Đoàn Thanh niên trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng cần tập trung vào các giải pháp sau:

Một là, các tổ chức đoàn chủ động, sáng tạo trong việc tuyên truyền, vận động thanh niên tham gia bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Thường xuyên đổi mới các hình thức tuyên truyền theo hướng sáng tạo, linh hoạt gắn với đặc điểm thanh niên ở mỗi cơ quan, đơn vị, mỗi vùng miền để thu hút sự quan tâm, chú ý của thanh niên. Phát huy sức mạnh tổng hợp của các cơ quan báo chí, xuất bản, truyền thông; vận dụng tổng hợp các hình thức tuyên truyền, kết hợp chặt chẽ với đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác tuyên truyền miệng, tuyên truyền đối ngoại, tuyên truyền trên internet, các mạng xã hội và các kênh truyền thông khác, góp phần bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác có hiệu quả các quan điểm sai trái, thù địch.

Hai là, không ngừng nâng cao bản lĩnh chính trị, nhận thức, ý thức cảnh giác của thanh niên. Đại XIII của Đảng nhấn mạnh: “Tăng cường giáo dục thế hệ trẻ về lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa, nâng cao lòng yêu nước, lòng tự hào dân tộc, nuôi dưỡng ước mơ, hoài bão, khát vọng

vươn lên; nêu cao tinh thần trách nhiệm đối với đất nước, với xã hội; xây dựng môi trường, điều kiện học tập, lao động giải trí, rèn luyện để phát triển lành mạnh, toàn diện, hài hòa cả về trí tuệ, thể chất và giá trị thẩm mỹ” [1, tr.174]. Do vậy, cần phải kiên trì và không ngừng đổi mới phương thức giáo dục chính trị cho đoàn viên, thanh niên. Đa dạng các phương thức tổ chức các hội nghị, hội thảo, tọa đàm chuyên đề về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Bên cạnh đó, cần tận dụng tối đa tiện ích của internet, mạng xã hội trong giáo dục chính trị cho đoàn viên. Tổ chức các buổi sinh hoạt theo các vấn đề “nóng” mà các thế lực thù địch nhắm tới để kịp thời định hướng thông tin cho thanh niên; cung cấp các kênh thông tin chính thống để thanh niên tìm kiếm, tra cứu thông tin và học tập; tạo các diễn đàn trao đổi với thanh niên, đối thoại với thanh niên về các vấn đề kinh tế, chính trị, xã hội.

Ba là, tổ chức đoàn các cấp giáo dục, bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng cho thanh niên trong việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Tăng cường giáo dục, bồi dưỡng cho thanh niên những kiến thức về chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước để thanh niên vững tin vào nền tảng tư tưởng của Đảng. Ngoài ra, tổ chức đoàn các cấp cần tổ chức các lớp bồi dưỡng, tập huấn kỹ năng cho thanh niên trong việc nhận diện và đấu tranh chống lại các quan điểm sai trái, thù địch trên không gian mạng, bởi đây là môi trường chống phá chính của các thế lực thù địch hiện nay.

Bốn là, phát huy vai trò của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên, cộng tác viên dư luận xã hội trong nắm bắt, định hướng thanh niên. Thường xuyên nắm bắt tình hình tư tưởng, dư luận xã hội và định hướng dư luận trong thanh niên thông qua đội ngũ dư luận viên xã hội, mạng lưới thăm dò dư luận, đối thoại trực tiếp, ứng dụng công nghệ thông tin, mạng xã hội. Mỗi cán bộ đoàn xây dựng một hệ thống đội ngũ cộng tác viên dư luận xã hội với đa dạng các thành phần, khối đối tượng để kịp thời nắm bắt thông tin trong thanh niên về các vấn đề đang được thanh niên quan tâm; kịp thời tuyên truyền, cung cấp thông tin chính thống để tạo sức đề kháng trước các thông tin xấu độc do các thế lực thù địch tung ra. Đội ngũ cộng tác viên phải có sự trao đổi thông tin kịp thời và thông tin thông suốt trong quá trình thao tác nắm bắt thông

tin; với các vấn đề “nóng”, vấn đề nhạy cảm, ảnh hưởng tới an ninh quốc gia, uy tín của Đảng, Nhà nước cần có giải pháp để phối hợp với các cơ quan chức năng, nghiệp vụ để triển khai.

Năm là, làm tốt công tác phát triển Đảng trong thanh niên. Định kỳ hàng năm các cấp bộ đoàn xây dựng kế hoạch, thực hiện các giải pháp đồng bộ trong công tác phát triển đảng viên mới từ đoàn viên ưu tú như tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục sâu rộng trong đoàn viên về công tác phát triển đảng viên. Hình thức tổ chức Lễ kết nạp đảng viên cần có sự đổi mới để tạo ấn tượng thanh niên, như: kết nạp đảng viên trong các đợt sinh hoạt chính trị, sinh hoạt chuyên đề, tại các di tích lịch sử cách mạng.

Sáu là, triển khai phương án nắm bắt, định hướng tư tưởng và tham gia đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng thông qua các trang cộng đồng (Fanpage) của báo (facebook, zalo, youtube), xây dựng thêm các Fanpage theo từng chuyên mục nhằm nâng cao hiệu quả định hướng thông tin dư luận, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch và tăng cường đưa tin, bài, bình luận về các thông tin tích cực. Đồng thời, có cơ chế kiểm soát bình luận có tác dụng tiêu cực, kích động. Thực hiện quét dữ liệu để nắm bắt tình hình thanh niên trước các hoạt động, sự kiện lớn. Xây dựng phương án xử lý một số tình huống cụ thể.

Bảy là, nêu cao tinh thần tự giác, ý thức tự tu dưỡng, rèn luyện, thực hành đạo đức cách mạng của đoàn viên và trách nhiệm nêu gương của cán bộ Đoàn, Hội, phụ trách Đội. Tích cực nghiên cứu, bổ sung, hoàn thiện hệ giá trị và xác lập các tiêu chí cụ thể của hình mẫu thanh niên Việt Nam thời kỳ mới. Tiếp tục đẩy mạnh thực hiện hiệu quả các cuộc vận động: “Mỗi ngày một tin tốt, mỗi tuần một câu chuyện đẹp” trong thanh niên. Tích cực nghiên cứu, bổ sung, hoàn thiện hệ giá trị và xác lập các tiêu chí cụ thể của hình mẫu thanh niên Việt Nam thời kỳ mới. Tiếp tục đẩy mạnh thực hiện hiệu quả các cuộc vận động: “Mỗi ngày một tin tốt, mỗi tuần một câu chuyện đẹp” trong thanh niên, “Mỗi tuần một câu chuyện đẹp, một cuốn sách hay, một tấm gương sáng” trong thiếu nhi...

III. KẾT LUẬN

Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là trách nhiệm của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân. Trong đó, Đoàn thanh niên với vai trò là lực lượng xung kích, đội hậu bị tin cậy của Đảng luôn có những đóng góp quan trọng trong hoạt động này. Mặc dù đã có một số kết quả tốt nhưng trong thời gian tới Đoàn Thanh niên cần không ngừng tăng cường và đẩy mạnh các giải pháp nhằm phát huy vai trò, trách nhiệm của thanh niên trong công cuộc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác lại các quan điểm sai lệch, các thế lực thù địch, góp phần xây dựng Đảng ngày càng vững mạnh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập I*, Nxb. Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội.
- [2]. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập, tập 5*, Nxb. Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội.
- [3]. Phạm Tuyên (2022), “*Phát huy vai trò của các tổ chức thanh niên trong đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng*”, Tạp chí Tuyên giáo, 8/2022.